

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ МУЗИЧНО-ПРОСВІТНИЦЬКОЇ РОБОТИ

Спеціальність	025 Музичне мистецтво	
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр	
Освітньо-професійна програма	Музикознавство та композиція	
Курс	2	
Семестр	3–4	
Обсяг дисципліни (години / ECTS)	150 / 5	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Обов'язкова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, по батькові	Сердюк Олександр Віталійович
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Доцент кафедри історії української та зарубіжної музики
	Профіль викладача, e-mail	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/history-of-ukrainian-and-foreign-music/Serduk_2022.pdf oserdiuk@ua.fm
Анотація	Дисципліна складається з двох блоків – «Музична журналістика» й «Основи просвітницької ораторської майстерності» – і спрямована на формування здатності розв'язувати складні фахові завдання та практичні питання в галузі музично-просвітницької діяльності, розвиток здатності особистості до художньо-творчої самореалізації як музикознавчої інтерпретації в сфері поширення та популяризації музичного мистецтва за допомогою системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства.	
Мета дисципліни	Набуття здобувачами знань про музичну журналістику як специфічну сферу музикознавства, тісно пов'язану з фундаментальними науками – теорією музики, гармонією, поліфонією, аналізом музичних творів, а також із загальною і музичною психологією, соціологією, філософією, естетикою, історією культури і суміжних мистецтв, загальною історією	

	тощо. Опанування студентами теоретичної бази для практики лекторського просвітництва.
Програмні результати навчання	<p>ПРН4. Аналізувати музичні твори з визначенням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.</p> <p>ПРН8. Демонструвати музично-аналітичні навички під час створення виконавських, музикознавчих, композиторських та педагогічних інтерпретацій.</p> <p>ПРН11. Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській/менеджерській/лекторській/звукорежисерській практичній діяльності.</p> <p>ПРН12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.</p> <p>ПРН15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.</p> <p>ПРН17. Демонструвати аргументовані знання щодо особливостей музичних стилів різних епох.</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК9. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК12. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>ЗК14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК16. Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство, у розвитку суспільства, техніки й технологій; використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
Фахові (спеціальні) компетентності	<p>СК3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.</p> <p>СК4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності теорії та практики музичного мистецтва.</p> <p>СК5. Здатність використовувати знання про основні</p>

	<p>закономірності й сучасні досягнення в теорії, історії та методології музичного мистецтва.</p> <p>СК 7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.</p> <p>СК9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.</p> <p>СК11. Здатність оперувати професійною термінологією.</p> <p>СК12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в практичній діяльності.</p> <p>СК13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.</p> <p>СК14. Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.</p> <p>СК15. Здатність здійснювати редакторську/менеджерську/лекторську/аранжувальну /звукорежисерську діяльність у сфері музичного мистецтва.</p> <p>СК16. Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.</p> <p>СК18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві, композиторській творчості та музичній педагогіці.</p>
<p>Зміст навчальної дисципліни</p>	<p><i>Блок 1. Музична журналістика</i></p> <p><i>Тема 1.</i> Музична журналістика в соціокультурному просторі. Її функції, місце серед інших напрямків музичної творчості. Типи журналістики: друковані та електронні ЗМІ.</p> <p><i>Тема 2.</i> Музична критика. Методи музично-критичного аналізу. Структура музично-критичної оцінки. Музично-критичні жанри.</p> <p><i>Тема 3.</i> Засоби виразності та провідні жанри музичної радіожурналістики.</p> <p><i>Тема 4.</i> Музична тележурналістика. Інформаційні, аналітичні, художньо-публіцистичні жанри.</p> <p><i>Тема 5.</i> Історія музичної журналістики. Зарубіжна музична журналістика романтичної доби. Э. Т. А. Гофман. Р. Шуман. Г. Берліоз.</p> <p><i>Тема 6.</i> Становлення та розвиток музичної журналістики Східної Європи у ХІХ ст.</p> <p><i>Тема 7.</i> Досягнення європейської музично-критичної думки другої половини ХІХ ст. Е. Ганслік, Р. Поль, Ф. Ніцше, Р. Вагнер.</p> <p><i>Тема 8.</i> Музична журналістика ХХ ст. Хроніка та проблеми музичного мистецтва на сторінках періодичних видань.</p> <p><i>Тема 9.</i> Українська музична журналістика ХІХ – ХХІ століть.</p> <p><i>Тема 10.</i> Музична журналістика і сучасне виконавське мистецтво.</p> <p><i>Тема 11.</i> Виконавство як творчість та об'єкт критичного аналізу.</p> <p><i>Тема 12.</i> Інструментальне та вокальне виконавство як об'єкт рецензування.</p> <p><i>Тема 13.</i> Рецензування музично-театральних жанрів.</p>

	<p><i>Блок 2. Основи просвітницької ораторської майстерності</i></p> <p><i>Тема 1. Музична просвіта: мета, завдання та функції.</i></p> <p><i>Тема 2. Історія формування та розвитку музичної просвіти.</i></p> <p><i>Тема 3. Популяризація музичної спадщини в діяльності видатних культурних діячів.</i></p> <p><i>Тема 4. Музична просвіта як мистецтво красномовства.</i></p> <p><i>Тема 5. Лектор як публічна людина: етикет поведінки на сцені; одяг, міміка, жестикуляція, тон спілкування з аудиторією.</i></p> <p><i>Тема 6. Практикум складання тез лекцій, різних за змістом, жанром та формою.</i></p> <p><i>Тема 7. Практикум складання текстів публічних виступів різного формату.</i></p>
Види занять	Лекційні, практичні, самостійна робота
Методи навчання	Словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні тощо); самостійна робота (розв'язання завдань).
Форми та методи оцінювання	<p>Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЕКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль (має 60 балів): усне опитування, письмові роботи, індивідуальні презентації, робота на практичному занятті.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль (має 40 балів): диференційований залік – 3 семестр; письмовий екзамен – 4 семестр.</p> <p>Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів.</p> <p>Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.</p> <p>На першому занятті викладач доводить до відома здобувачів зміст робочої програми навчальної дисципліни із обов'язковою презентацією розподілу нараховуваних балів за темами, видами робіт за темами, кількість балів та критерії оцінювання за кожним видом роботи.</p>
Особливості та політики дисципліни	<p>Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як Viber, Messenger, Zoom, Moodle, листування через e-mail, посилання на google-диск. На першому занятті з дисципліни викладач доєднує здобувачів до груп та обмінюється e-mail. Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом.</p> <p>Порядок повторного проходження контрольних заходів та</p>

	<p>ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності (списування (в т.ч. з використанням гаджетів) під час поточного та підсумкового контролю заборонено). В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бабич, Н. Д. (1990). <i>Основи культури мовлення</i>. Світ. 2. Зінкевич, О., & Чекан, Ю. (2007). <i>Музична критика: теорія та методика</i>: Книги-XXI. 3. Мельник, Л. О. (2013). <i>Музична журналістика: теорія, історія, стратегії (на прикладах із щоденної преси Львова від початків до сьогодення)</i>. ЗУКЦ. 4. Олійник, О. Б. (2010). <i>Основи ораторської майстерності</i>. Кондор. 5. Спанатій, Л. С. (2008). <i>Риторика</i>. Ін Юре. 6. Чекан, Ю. (2011). Музична критика в сучасному комунікативному середовищі: зміна формату. <i>Мистецтвознавчі записки. зб. наук. праць</i>, 20, 18–24.

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Основи музично-просвітницької роботи», затвердженої Науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського 30 серпня 2023 року, протокол № 1.